

BEREGI ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP, VÁRMEGYEI ÉS TÁRSADALMI KÖZLÖNY.

Kiadja a szerkesztőség.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Beregszász, Árpád-utca 5. szám.

Felelős szerkesztő:
Dr. Bálint Jenő

Szerkesztő:
dr. Balkányi Aurél

Előfizetési ár:
Egész évre 8 kor. Községek részére 5 kor. Egyes szám ára 20.
Hirdetési díjak: megállapodás szerint.

A kisember hitele.

A magyar közgazdasági élet egyik legkiválóbb baja, hogy az ugynevezett kisemberek zöld ágra nem vergődhetnek. Nincs az iránt érzék, hogy az emberek legtöbbször megélhetését elősegítsék. Csak a már megizmosodott tényezők élvezik azt a kizárólagosságot, hogy mindenfelől dédelgetik őket. Példa rá az iparpártolás is. A gazdag gyárosok állami támogatásban részesülnek, a kisiparosoknak pedig azt a jóakaró tanácsot adják, hogy hagyjanak föl mesterségükkel és menjenek dolgozni gyárakba, azokba a gyárakba melyeket az állam oly bőkezűen segélyez.

Még kirívóbb a helyzet hitel dolgában. A jómódnak hitele — ha nem mindig korlátlan is — mindenesetre aránytalanul nagy. Ellenben az, aki leginkább szorul hitelre, legyen bár munkássága, megbízhatósága révén, csekély vagyonához mérten hitelképes, nem igen kaphat hitelt.

Azelőtt a kisemberek csak horribilis kamatok fizetése ellen kaphattak nagy nehezen hitelt. Valóságos rablógazdás kapott lábra ama hitelezés körül, melyben a kisembereknek volt része. Szövetkezetek, pénzes emberek, ügynökök, közvetítők sokszor a legképtelenebb ürügyek alatt zsebelték a szegény adósok keservesen keresett koronáit és vigan folyt a leplezet, sőt nem ritkán a legszemérmertlenebb nyílt uzsora is.

Fölzudult az egész közvélemény és végre a sűrű panaszok zokszava eljutott ama fórumok elé, amelyek hivatalosan vannak e bajokon segíteni. A sok évtizedes panaszolás végre meghallgattatást nyert. Kurtán végeztek az uzsorás pénzelőkkel. Lehetetlenné tették üzletüket. A nagy bankok, melyektől a kisebbek olcsó hitelt élveztek, minden teketória nélkül bedugaszolták a pénzfórvást. A szegény adósokat új végrehajtási törvény védi és a 100—200 százalékos kölcsönöknek végleg befelgett.

Azt kellene hinni, hogy ezekkel

a nagyszerű intézkedésekkel a kisemberek immár mód fölött meg vannak elégedve. Ce ismét egyszer bebizonyult, hogy a világ háládatlan. A kisemberek most még jobban zugolódnak, mint azelőtt. Nem tudják méltányolni azt a nagy áldást, hogy nem lehet őket kiszípolozni.

De hát mi lehet a bajuk, mi a kivánságuk, mikor most már kiszabadították őket az uzsorások karmai közül? Furcsa! Ismét vissza akarnak azok kbzé jutni! Mert a sokat emlegetett nagy javítás eredményezte ugyan, hogy nem kell apró kölcsönök után horribilis kamatokot fizetni, de egyúttal azzal a következménnyel is jart, hogy a kisember most már semilyen hitelt se kap — se drágát, se olcsót.

Igen kényelmes megoldása a kérdésnek az: hogy hát akkor ne vegyen igénybe hitelt — akárcsak az a tanács, hogy e kisiparos dolgozzon a gyárban. Mert valahogyan a kismester a gyári csekély napszámából nem képes fentartani önmagát és családját, csakugy nem áll módjában kicsi kézi üzemet valamelyes csekély tőkéske nélkül tovább vezetni.

Igaz, hogy égbekiáltó bűn, a kisiparos, a kiskereskedő e szükséghelyzetét kiaknázni és tőle uzsorakamatot szedni, de ennél még százszorta nagyobb a csapás, amely a hitel teljes megvonása éri. Ha a kis ember eddig 100 korona után negyedévenként 20—25 korona rémséges kamattal fizetett (előfordult biz' erre példa!) az az egy kedvezménye mégis megmaradt, hogy a 100 koroo tőkét, munkája segítségével gyümölcsöztethe és ha mindjárt kinnal-bajjal is, mégis családostul meg tudott élni. A famózus javítások azonban megvonják tőle ennek a lehetőségét. Nem perelhetik, nem foglalhatnak, nem licitálhatnak nál de meg van neki engedve, hogy ezzel a megnyugtató tudattal — éhen halhasson.

Nem — világos, hogy ez nem lehet a helyes megoldás. Az ország százezreinek érdeke azt kívánja, hogy az atyai gondoskodás ilyen terdeségei-

től megóvassanak. Józan emberi ész szerint nem szabad a hitelezők tulcsapongásait azzal meggátolni, hogy hitelt egyáltalán ne nyujthassanak a ktsembernek, hanem arra kell törekedni, hogy az — munkásságához képest — olcsó hitelt élvezhessen.

A nemzet jóléte függ a kérdés megoldásától. A kapitalizmus vasszekerényeinek megtömeése nem mozditja elő az általános boldogulást, a nemzetgazdaság hatalma a kis existenciák jólétében rejlik. Ők képezik az ország lakosságának többségét, amelyből a nemzet ereje kerül.

Igenis, vesszenek az uzsorások! De lépjenek helyökbe tisztességes elemek, melyek a kevésbé tehetősek megélhetését olcsó hitel nyujtásával lehetővé teszik.

A takarékpénztárak és biztosítóintézetekről.

Közgazdasági életünk nevezetes tényezőjévé fejlődött a életbiztosítás. Örömmel állapítható meg, hogy a biztosítási eszme mindinkább nagyobbodó tért hódít magának s ma már a társadalom intellektuális elemeinél eltogadott elv, hogy az önállóságot biztosító hivatás elfoglalásakor megkötik az életbiztosítást. Az életbiztosítással gondoskodni kívánunk családunkról fejleszteni kívánjuk a társadalomban a takarékosági hajlamot s ezzel az egész gazdálkodásunkat olykép szabályozni, hogy teljes munkaképességünk idejében keresetünknek egy könnyen nélkülözhető részét erre a fizetésekre fordítjuk oly célból, hogy egy előre megállapítandó időben a biztosítandó tőkét kézhez vehessük, előbbi elhalálozásunk esetére pedig családunkról gondoskodás történjék. Az ilyen életbiztosítások megkötésénél bizonyos szempontok vezérjenek bennünket, amilyenek: az általános biztosítási feltételek és az intézet megbízhatósága.

A társadalom biztosító rétege rendszerint nem tud eligazodni a nyomtatványokon olvasható biztosítási feltételek garmadában és a biztosítási ügynök személyében öszpontosítja rendszerint bizalmát. Így nagyon is előnyös, sőt szükséges, ha a biztosítani akaró alany a feltételek tömkelegéből a legfontosabbak iránt érdeklődik és azok mérlegelése után állapítja meg, mely intézet feltételeit tartja ő reá nézve a legelőnyösebbnek.

A legpontosabb és a biztosítás megkötésénél feltétlenül mérlegelendő feltételek:

1. a fizetés hiányában érvényvesztett biztosított újra hatályba helyezési szabályok;

2. a visszavásárlás és tőkésítés feltételei;

3. a megtámadhatatlanság.

Ezen feltételek előnyeiben rejlik a tarifában az intézetek között fennálló díjtételek hullámszásának magyarázata.

Ha tehát előnyösen akarunk biztosítani, ezen előnyök mellett a megelengedhetetlen feltételét is kell keresnünk.

Ezen fejtegetéseinket aktuálissá teszi azon körülmény, hogy egyes vidéken gyökeret ver az életbiztosításnak egy alfaja: a takarékpénztárak által kultivált heti koronás befizetésekkel kapcsolatos életbiztosítás. Ennek lényege a következő: a befizető kötelezi magát hetenkint 1 koronát és biztosítási díj címén néhány fillért 15 éven keresztül befizetni és ezért a takarékpénztár kötelezi magát a befizetőnek elhalálozása esetére, vagy legkésőbb a 15 év után 1000 koronát kifizetni. Ismételjük, hogy erre az illető takarékpénztár és nem a biztosító társaság kötelezi magát. A fél tehát — és ezt nyomatékosan hangsúlyozzuk — befizetéseért nem a biztosító intézettől, hanem attól a takarékpénztártól nyeri a garanciát, amely takarékkal a biztosítást megköti. A takarékpénztár pedig azért szorgalmazza a biztosítást, mert a félnek befizetéseit 15 évre 4%-os kamát ellen lekötetheti s csaknem felmondhatatlan betétet biztosít magának.

Az ily módon létrejött biztosításoknál a fizetésnek pontos időben való teljesítése és nevezetesen 6 heti befizetésnek elmulasztása a biztosítás érvénytelenségét vonja maga után és a felszámolás akként történik, hogy a takarékpénztár az eszközölt összbefizetésekből az első 26 heti teljes befizetéseit és a későbbi hetekben biztosítási díj címén teljesített fizetéseket levonja és a maradék koronákat 4%-os kamattal visszafizeti. A biztosító intézetek ezzel szemben egy jelentéktelen késedelmi kamat lefizetése ellenében a fél akkori egészségi állapotára való tekintet nélkül 6 hónapon belül az újra hatályba helyezést lehetővé teszik. Ez magában véve is óriási előny, mert a gyakorlati életben előfordul, hogy a fél a befizetéseket akármilyen oknál fogva elmulasztja és ha akkor véletlenül halálos betegségbe esik, biztosító intézet 6 hónapon belül a késedelmi kamatnak a határálos díjjal együtt való beküldése ellenében a biztosítást újra érvénybe helyezi és családjának a teljes biztosított összeget megmenti, ellenben a takarékpénztár a fenti levonásokkal folyósítja az addig befizetett összeget.

Összehasonlíthatatlanul előnyösebbek a biztosító intézetek feltételei a visszavásárlás és tőkésítési eljárásánál és ha figyelembe vesszük, hogy a biztosítás érvényessége még a párbaj és öngyilkosság eseteire is kiterjesztetik, nem nagy gazdasági, vagy szakismeretet igényel annak eldöntése, hogy hol

járunk jobban az életbiztosítás megkötésével.

A szociális eszmék fejlődésével számol ama kardinális előny is, a melyet egyes biztosító intézetek nyújtanak és a mely abban áll, hogy a díjfizetési kötelezettség a biztosított fél munkaképességéhez van kötve, illetve a félnek akár betegség, akár baleset következtében beálló munkaképtelensége, rokkantsága esetére a fizetések megszűnnek, a biztosítás pedig az eredeti feltételek értelmében érvényben marad.

Orova Ódán.

Közéletünk.

Bojkott-bojkott zugják azon az oldalon a melyhez mi sohasem tartoztunk. Bojkott-bojkott kiáltja az alispán elnökle mellett tartott jegyzői gyűlés. Bojkott-bojkott kiáltják azok a közfunkcionáriusok kiknek működését nem zsolozsma zengésével, hanem bíráló megjegyzésekkel s kellő kritikával kísértük, s örömmel jegyzik fel a csahosok, hogy id. Lónyay Sándor ur a „Beregi Ujság” egy példányát szétépte.

Mindig kellő tisztelettel viseltettünk id. Lónyay Sándor ur személye iránt, s Beregmegye jegyzői kara ellen sincs semmi kifogásunk. De hát utóvégre is az a lényeg, hogy sem id. Lónyay Sándor, sem pedig a jegyzői kar eddig sem tartoztak a „Beregi Ujság”-nak sem hívei, sem előfizetői közé. Ők tehát könnyen bojkottálhatnak bennünkre. Az a közönség azonban, a mely a megyei állapotokkal megelégedve nincs, s a melynek mi lapunkat szerkesztjük, s a mely közönség a „Beregi Ujság”-ot fenntartja, a régi szeretettel támogat bennünket tovább s kívánja, hogy azon az uton haladjunk végig a melyen elindultunk.

És ez így is lesz.

Rettenetes sarlak járvány dul a városban. Napról-napra egyebet sem lát az ember mint apró kis koporsókat, s a járvány a helyett hogy enyhülne, mindig csak fokozódik.

Bámuljuk ezzel szemben azt az indolenciát, a mely az iskolák be nem zárásában nyilvánul. Nem a világ, ha azok az apró emberkék egy pár héttig nem járnak az iskolába, de az már helyrehozhatatlan hiba, bűv volna akkor gondolni erre a rendszabályra, mikor már késő lesz.

Munkács megtette a magáét. A legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésen is felemelte Nedecey János szavát a járvány kérdésében, csak a mi érdekünkben nem szólalt fel senki.

De hát ki is szólaljon fel. Talán halaktovicsbertalan? Vagy a többi halaktovicsok?

Naiv lelkek az adókvető bizottság azon határozatai ellen a melyek az eddigi adót két háro uszorosa srófolták fel, apelláltak az adófelszámolási bizottsághoz, a mely utóvégre is arra van hivatva, hogy mérsékelje az adókvető bizottság esetleges tulkapásait.

S mit tett ez a vérbíróság? Majdnem kivétel nélkül helyt adott a kincstári előadó felebbezésének, sőt tudunk olyan esetet, hogy majdnem 100%-al magasabb adót állapított meg, mint a melyet a kincstár részére elfogultabb ember a kincstári előadó javasolt.

Beregszászban tehát csupa virilisek lesznek, s a keservesen megkeresett fillérek

jó részét be kell dobni abba a molochba, a mely mindenre fordítja azt, csak arra nem, a mire a polgárságnak szüksége van.

Mikor ébred fel mar a polgárság? Mikor ébred már öntudatra a nép?

A közerkölcsiség gyilkosai.

Mi sem jellemzi találókban a közviszonyokat és a közerkölcsöket, mint a mulatságok, melyeknek a nép hódol. A Paprikajancsától a klasszikus drámáig — az izlés fokozatos kifejlődésének mennyi változata tárul itt elénk! A tizenharmadik századig divatban voltak az úgynevezett állatheccek, a melyekben a nép szerföltött gyönyörködött jeleül az izlés ama durvaságának, hogy végzett munkája után a legnagyobb élvezetet az egymásra uszított vad- és háziállatok élet-haláltusájának szemlélésében találta. A halálvonaglás látta volt az a menyei öröm, mely után a műveletlen nép áhítozott.

A századok lázas kulturmunkája részben kiküszöbölte az izlés ez elfajulását; de az állatöldöklés mutatványyszerű gyakorlását még ma sem törölték el egészen a népmulatságok műsorából. Spanyolországban és Portugáliában még jelenleg is napirenden vannak a bikaviadatok.

A művelt nyugot azonban nem talál élvezetet az ily mulatságokban. Szégyenli magát mulatságból kinezni az állatot inkább kinezza az embereket.

Mi türés-tagadás, minden civilizáció és kultura gunyjára az emberekből még nem halt ki az állati ösztön, csak alszik. Csak a törvények vas szigora, néha az erkölcsi kényszer is tartja némileg féken azt a bámulatot, melyet a nyers erő iránt tanusítanak az emberek. Hogyan is lehetne ez másképp, mikor a szerzett birtokok védelmére ma is mint régen, hadseregeket kénytelenek tartani a nemzetek, s amikor a háboru veszedelmei csakugy, mint ösidőktől fogva egyre fenyegetik meg a legbékésebb szándéku népeket is.

A háboru pedig nemcsak az embereket de annak gondolata tönkreteszi az erkölcsökbe vetett bizodalmat is. Pellengére állítja az igazság hatalmába helyezett htet az a tudat hogy győzni csak az képes, aki erősebb, akár van igaza, akár nincs.

Ki csodálkozhat tehát azon, hogy a nép még mindig nem fojtotta el a nyers erő iránti bámulatot?

Felvilágosultság, tanulás, hitoktatás és a civilizáció számtalan más nemes eszköze kudarcot vall, amikor arról van szó, hogy a nép duhaj jókedve szerint mulasson. Az alsóbb néprétegek mulatságaiban gyakran jut szerepe az ökölnök, sőt a bicskának is. Éveken át tartó erkölcsjavító munka a mulatozás hevének egyetlen egy pillanatában megsemmisítettik. A törvény csak megtorló, de megelőző befolyást nem gyakorolhat.

Művészetünkbe és irodalmunkba is befurakodik ez a barbarizmus. Az olvasók jó magyar műveinkre egyet sem vetnek, ellenben sok ezerszáma kelnek el a leghitványabb ponyvairodalom piszkos termékei: a Nick Carter, Sherlock Holmes, Nobody és tudja Isten, mi más név alatt kibocsájtott férczmunkák. Egyetlenegy valamire való olvasmány se található bennök, de mert emberek élet-halálharcáról közölnek leírásokat, mert az öldöklés raffineriáit írják le minden összefüggés, minden logika, sőt minden valószínűség nélkül is, mohón falja őket a nép

és a kiadók alig győznek belőlük eleget a könyvpiacra vetni.

Ezek a förtelmes tákolmányok mind Németországból vándorolnak hazánkba. Az egész nagy német birodalomban félannyit sem lehet belőlük a közönség nyakába sózni, mint amennyi Magyarországon elkel.

Egész Magyarországon pedig nincs senki, aki ennek az invázióknak gátat vetne. Sutban hevernek a magyar népirók munkái, de a bünt dicsőítő, komisz irányú rémregék óriási mértékben szabadon terjeszthetők, ronthatják az erkölcsöket és követendő hőseknek állíthatják oda a gonosztevőket. A bűncselekmények egész sorozata kél nyomukban, a gyenge ítélőképességgel bíró és gyenge jellemű emberek megirigylék a kriminális hősek dicsőségét és hasonló „hőstettek” által akarnak hírnévre szert tenni.

A felnőttekben azonban még félannyi pusztítást sem végeznek ezek az olvasmányok mint a zsenge ifjúságban. Ennek az élénk fantáziáját beteges izgatottságba kergetik és teljesen kiölik belőlük a szép és nemes iránti fogékonyságot.

Ezek után immár elkerülhetlenné vált az a kérdés, hogy a mindenkit elfogó Nick Carter után végre kinek lesz bátorsága a nép izlésének gyilkosát: Nick Carter urat és cinkostársait örökre biztos zár alá tenni?

Hangverseny.

Rég nem látott kellemes estében volt része városunk közönségének az e hó 17-én este megtartott beregmezei állami tanítók egyesületének hangversenyén. Élénk érdeklődés kísérte már az előkészületeket is, de meg is érdemelte, mert igazán művészies élvezetben részesült a jelenlevő közönség.

A hangverseny 1/28 órakor kezdődött, amikor a kis Kont llus lépett a pódiumra és Moskovszky Spanyol tánczát (Boleró) játszotta el zongorán művészi technikával. Szabatos és könnyed játékát óriási tapsvihar jutalmazta. — A 2-ik szám Balla Mihály „Tolvaj” című verse volt, melyet Radics Margit kisasszony adott elő, mesteri előadásával és bájos megjelenésével egészen magával ragadta a közönséget. — Ezután Erdőhegyi Ferencz következett, ki mély érséssel adott elő kellemes bariton hangjával egy néhány jó magyar nótát. — A 4-ik szám Schor Ernő főgimnáziumi tanár felolvasása volt a feminizmusról, igen érdekesen fejtegette ezt a kérdést közben egészséges humorával gyakran megnevettette a közönséget. — Gáthy Zsigmondné urhölgy, Janka Jolán kisasszony, Dr. Oravec Andor, és Halmos Gusztáv adtak ezután elő zongorán, hegedűn, cellón és fuvolán Meyerber műveiből egyes részleteket, művészi összjátékukkal igen nagy sikert arattak. — Dr. Linner Jenő — Horváth Sárika kisasszony zongora kísérete mellett — szavalta el E. Kovács Gyula „Hajnal uram” című költeményét igen nagy hatással. Valóban mesterien tudja a különböző érzelmeket hangjával kifejezni. — Ezután Fedák István énekelt a tőle már megszokott kellemes hangon és szép előadással Schuberttől és Schumannól dalokat, majd Dr. Kubowich Géza olvasott fel saját szerzeményű költeményeiből nagy tetszés mellett egy néhány verset. — Ezután Osztré István nagy sikerrel előadott monológja következett, végül pedig frappáns befejezésül a hangversenynek: Mónus Gyula játszott el

tárogatón el egy pár jó magyar nótát. Ezzel a hangverseny véget ért és következett a táncz.

Az egész közönség átrándult a kaszinóba, hol már Jónás Berté zenekara fogadta az érkezőket vig muzsikaszóval, a fiatalság természetesen nem sokáig késlekedett és egy pár perc múlva vigan ropta a táncot.

Meg kell még emlékeznünk Törös Sándor igazgató urról, ki fáradhatatlan erélyvel dolgozott e kellemes éjszaka megteremtésén s ezzel újból megmutatta, hogy ha valamit a kezébe vesz, azt sikeresen meg is oldja. Kérjük, hogy minél gyakrabban szervezzen nekünk ilyen kellemes szórakozást.

Nevek a hétről.

Thaly Kálmán. Sokan vagyunk, akik az ellenkező politikai pártállás és elvek dacára is szeretettel néztük a debreceni követ galambosz, kuruc fejét Szeretettel és büszkeséggel gyönyörködtünk azokban a színmagyar kvalitásokban, melyeket a Thaly Kálmán egyénisége olyan harmonikusan tudott egyesíteni.

Azt olvassuk, hogy Thaly Kálmánt titkos tanácsosául választja maga mellé a király.

Lehet, hogy akadnak, akik örvendező megnyugvással fogják ebben is a negyvennyolcas eszmék diadalát felfedezni. Annyi diadal mindenesetre van benne, mint pl. a Barabás Béla delegációs alelnökségében. De hát rossz diadal ez mégis. Nemzeti szempontból fölér egy vesztett csatával.

Isten tudja, ezeknek a soroknak az írója ha hatvanhetes ember, mégis legalább furcsán esik neki az a tudat, hogy Barabás Béla a királylaly diskurál az aradi termésről, (nem a 49-ikről!) Olay Lajos zsiros közjegyzőségbe vonult vissza katonasága jutalma képen, — s Thaly Kálmán, a Rákóczi fejedelem magyar tollu, nyakas, kálvinista íródeákja pedig a császár valóságos belső titkos tanácsosa lesz! Nem azért kell Ófelségének a Thaly Kálmán titkos tanácsa, mintha valami nagy súlyt helyezne az ősz kuruc magyar tanácsára. Nem fognak Bécsben soha Thaly Kálmántól tanácsot kérni, csak épen tőlünk a magyarságtól vettek el újra valakit, a kit nagyon szerettünk. Csak épen mi lettünk szegényebbek egy illúzióval.

Vajjon, hogyan írta Thaly Kálmán — mondjuk — Bercsényi Miklósról, ha ez a trencsényi csata után kancellárságot vállalt volna!? Érdemes volna megtudni.

Vilmos a németek császára megint sokat beszéltet magáról. Ugy van az, hogy a koronás embereknek ebben a vonatkozásban is több a szerencsésük, vagy — uti figura docet — szerencsétlenségük, mint a többi közönséges halandónak. Másról, ha sokat beszél, a többiek annál kevésbé beszélnek. Vilmos a császár a maga tülön tul sok beszédjével pedig előidézte, hogy róla is többet beszéljenek a kelleténél.

Mi közönséges sorban járó halandók bizonyisten sajnáltuk a németek fölcent császáraját ezért az esetért, a mi vele a múlt héten történt. Milyen indiszkrét is akkor az ujságíró! Hát ilik az egy császárt ilyen kínos helyzetbe hozni, hogy a kancellárja is kénytelen ígéretet tenni: ne tessék haragudni kérem szépen, a császár őfelsége ezentul meg fogja gondolni mit és kivel beszél.

Hanem egy illúzióval itt is szegényebbek lettünk.

Hát Vilmos imperátor nem az a sziklaszilárd, imponáló módon erőteljes férfi, a kinek a német közvélemény s az egész világ szokta tekinteni!? Hát oda jutott, hogy pirulnia kell neki is!?

Szegény császár!
Szegény ember!

VEGYES HIREK.

— **A munkácsi főgimnáziumi internátus jövője biztosítva van.** Apponyi miniszter a városhoz intézett leiratában a felajánlott grófi telket elfogadja s egyben felszólítja a várost, hogy az adás-vevési szerződést haladéktalanul küldje fel.

— **Vizsga.** Az alsóvereckei tejgazdasági telep növendékeinek múlt hó 25-én volt meg az évváró vizsgájuk Fischer Ödön m. kir. gazdasági intéző elnöklete alatt Sätz Pál földmiv. isk. s. tanító vezetésével. Mely vizsgálat a helybeli és vidéki intelligens érdeklődő közönség jelenlétében jó sikerrel folyt le.

— **Köszönet nyilvánítás.** A folyó évi november hó 8-án megtartott műkedvelői színi előadásom összes szereplői szíves közreműködésért ezuton fogadják köszönetem nyilvánítását. Tisztelettel Orbán János, táncmester.

— **A kakó a hadseregben.** Azok a magasrangu katonák, a kiknek az a hivatásuk, hogy a hadsereg újabb reformjain törjék a fejüket, a csukaszínü uniformissal egyidőben találták ki, hogy a katonáknak valami tápláló reggelit adjanak. A tejet, tojást, sonkát és sülteket figyelembe kívül hagyva, a kakaót sorozták be az árnyádiába. Az újféle fölöstökömmel, a kakaóval most tettek kísérletet több ezrednél. A kakaót, akár izleni fog, akár nem fog a legénységnek, valószínűleg rendszeresítik és mert a magyar bakának természete az, hogy a katonaelet minden baját nótába foglalja, nagyon valószínű, hogy a hollandusok nemzeti eledele még a baka nótába is bele fog kerülni. A kantinban pedig nemsokára megváltozik a nóta:

Katonának nem jó lenni,
Minden este, három évig
Kakaót kell enni . . .

Ez a nóta bizony rossz, de a kakaó sem jó.

— **Az alkohol áldozata.** Múlt hó 23-án Felsővereckén a községen átfolyó patakban egy női hullát találtak a kora reggel arra járó emberek. A megejtett orvos-rendőri vizsgálat folyamán kitűnt, hogy a halott Blysen Hricné 56 éves ottani: részeg asszony s valószínű, hogy ittas állapotban fult a vízbe, mert a hullán semmiféle küllerőszak nyomai nem láthatók.

x **Elvéte** még találkozunk azzal az ósdi felfogással, hogy a gyógyszernek, hogy hatásos legyen, okvetlen nagyon rossz ízűnek kell lennie. Ma más nézet uralkodik már és így például a „Scott-féle Emulsió” oly csukamájolaj összetételű, mely kelemes ízű, könnyen emészthető és a gyermekeknek, a gyenge embereknek valóságos áldás. A „Scott-féle Emulsió” minden gyógyszerárban kapható.

— **Szerencsétlenség a bányában.** Petruska Pál jeszenőremetei lakos az ottani kőbányában követ fejtett e hó 7-én. A dinamit felrobbanása után a sziklához ment megnézni, hogy megrepedt-e. Abban a pillanatban a szikla rádől Petruskára, s maga alá temette. A szörnyet halt 28-éves bányász felesége és két árvája sirtja.

— **Nagyságos asszonyom!** Ha azt méltóztatik akarni, hogy szoba padlója tükör fényes legyen, akkor a hozzá való mázat és (parquet) kenőcsöt legjutányosabban **Villiger Herman** fűszer-, csemege- és festéküzletében. Bocskay-u., dr. Fuchs féle ház kaphatók.

— **A felvidéki inség ellen.** A Felvidék egyes részein igen rossz az idei széna és tengeri termés, úgy hogy ezen élelmi cikkben illetve takarmányban ott valóságos inség mutatkozik. Ennek folyamánya pedig még

tengeri és széna uzsora is lehet. Ez ellen a hegyvidéki kirendeltség javaslatára a földművelési miniszter alkamas intézkedéseket fogantatott. A tengeri inség enyhítésére az orsz. közp. hitelszövetkezet által a vidékre folyósított 80.000 korona után járó kamatokat az effektív felhasználás erejéig, — de legfeljebb 4.800 koronáig magára válalta. Az uzsora ellen pedig a szükséges tengeri beszerzését a hitelszövetkezetek közvetítik. A szénainesség enyhítésére 500 k. előleget folyósított a kirendeltség kezeihez, hogy azon szénát vegyen még az őszi alacsonyabb árak mellett.

— **Vizbe ugrott.** Ma egy hete reggel fél 9 óra tájon a csendőri járőr Oroszvégen a hidhoz közel elfogta Gomba János csavargót s be akarta kisérni a redőrségi fogházba. A mint a hidon haladtak, a csavargó átvette magát a hidkorláton s beugrott a vízbe. A víz sekély volt, ahova esett és dermesztően jeges. S így nem esett nagyobb baj, minthogy lucskosan és didergőn került be melegedni a hűvösre.

— **Agyonverték.** A múlt szeredán Ignécen agybafofibe verve, eszméletlen állapotban találtak az utcán Miskuliné János 19 éves legényt. A legény szombatira meg is halt. Ekkor tettek jelentést az esetről. A megindított vizsgálat rövidesen megállapította, hogy Tótin Péter 17 éves suhanc és társai verték agyon dorongokkal Jánost haragból.

— **Vasuti baleset.** A múlt hét péntekén a délutáni 3 órai vonattal utazott Gregorovics István a nagymihályi uradalmi téglagyár fűtője egy társával jól beilluminálva, amikor is Nagymihály és Bánóczközött Lask község táján át akart menni a szomszéd kocsiá, daczára a vasuti kalauz tiltakozásának, előbb a kocsi hátsó átjáróján, később mivel ezt a kalauz elzárta, az oldalon kilépve a futódeszkán egyensúlyt veszítve leesett és esésközben homlokával oly erővel vágódott a futódeszkához, hogy a két sinpár között vérbe borulva eszméletlenül elterült. A színhelyen dolgozó vasuti munkások figyelmeztetésére a vonat rögtön megállt és a sebesültet az újhelyi kórházba szállítás végett felvette. A sebesült az első kötést a bánóczi és tőketerebesi állomáson kapta és még élve hozták Újhelybe, de miint értesülünk az ottani kórházban meghalt. Ismét egy áldozata az alkohol mértéktelen élvezésének, mert a zsebében még egy féltűveg szilvóriumot találtak.

— **Öngyilkosság.** Borostyány Dezső helybeli árvaszéki nyilvántartó folyó hó 16-án d. u. 4 órakor revolverével szájába lőtt. Midőn az orvos megékekezett, már halott volt. Tettének okát felesége elhunyt utáni bánata okozta.

— **Urkoksisok figyelmébe!** Legfinomabb acél és nád ostornyél egyes és ketős fogathoz, valamint szerszámhoz való kenőcs, lakk, festék, nyereg-zappon, kocsimosó kefe, lókefe, szarvas bőr, kocsimosó szivacs legjutányosabban **Williger Herman** fűszer és csemege üzletében Bocskay-utca aphaatók.

x **Farkas Mór** fogspecialista Beregszászon, Árpád-u. 9. Található egész nap.

Szamárköhögés

könnyen elmúlik a SCOTT-féle Emulsió használata folytán, Orvosok, bábák és szülők bizonyítják ezt ezer és ezer levélben.

A SCOTT-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni

segít azért, mert elsőrangú alkatrészei és az eredeti SCOTT-féle eljárás kiváló szerré teszik, sőt **tápereje** is elsőrangú. Már az első adagtól csodálatosan javul az általános egészség.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fill.

Kapható minden gyógyszerárban.

Esküdszéki tárgyalások.

Már előző számú lapunkban jeleztük, hogy annak lezártakor Vojtkó János ügyének tárgyalása folyamatban volt.

Vojtkó János szándékos emberöléssel volt vádolva, melyet az által követett el, hogy azok közül egyet, kik gazdája Fried Ármán dohányát megdézsmálni akarták, megölt, minek folytán az meghalt. Vojtkó János azzal védekezett, hogy véletlenségből lőtte le az aldozatot. Az esküdszék Dr. Erős Samu védbeszéde után, vádlottat gondatlanságból okozott emberölés vétségében mondotta ki bűnösnek és ezért két évi fogházra ítélte. Az ítélet jegezős.

Másnap, vagyis nov hó 13. és 14 ik napján Gorzó Ferenc és neje ügye tárgyalatott. Gorzó Ferenc miszticzei lakos János nevű testvérel vék óta rossz viszonyban volt. Ebből kifolyólag f. évi augusztus hóban ismét összekülömböztek, sőt Gorzó János testvérét Ferencet nyakon ragadta, fojtogatta és földre teperte. Ferenc segélykiáltására ennek felesége, Jánost, ennek fejére intézett fejsze csapással megölte. A drámai momentumokban gazdag ügyben Balkányi Gyula és Iván Endre szép beszédei után az esküdték elfogadták a jogos védelmet, minek folytán a kir. törvényszék úgy Gorzó Ferencet, valamint nejét felmentette. A kir. ügyész jogorvoslattal nem elt, minek folytán vádlottak azonnal szabadlábra helyeztettek.

Hétfőn vagyis november nov. hó 16. napján rablással vádolt Horvát Mária cigány asszony ügye került sorra. A közönséges életben ezen cigányasszony cselekedete lopásnak lett volna minősítendő, de az esküdték a lopott tárgyak megtartása körül kifejtett erőszakot beigazoltnak vették, ennek folytán a kir. törvényszék Horvát Máriát három évi fegyházra ítélte.

November hó 17-én ifj. Hadzsega György ügye tárgyalatott, ki szándékos emberöléssel volt vádolva. Vádlott annyira brutalitással járt el, hogy Dr. Füzesséry Géza érvekkel gazdag védbeszéde dacára, vádlottat 12 évi fegyházra ítelték.

A Novemberi esküdszéki cselusnak utolsó tárgya volt Butkovszki György és Padó Mihály ügye volt, kik rablással voltak vádolva, melyet az által követtek el, hogy Zuhogóban egy csürben alvó Kameczán Vaszily dohányzacskóját, melyben 22 korona volt, erőszakkal elvettek, mely összeget azonban 7 korona hijával másnap visszaadtak. Balkányi Gyula és Dr. Szegedy Miklós védbeszéde folytán az esküdszék vádlottakat a lopás vétségében mondották ki bűnösnek, minek folytán a kir. törvényszék vádlottakat 6 havi fogházra ítélte. Vádlottak az ítéletben belenyugodtak.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ

SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziészertől várni lehet.

Öre az egészségnek, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban.
Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 é. 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után

Kosmos labororium Győr.

Kapható mindenütt.

Főraktár Beregszászban:

Hausmann Ch. és Fianál.

KINCSET TALÁLT. A GAZDA

a kőbányai

száritott hizósértétrágyában.

Minden gazdasági növénynél, de különösen

a szőlőben 100% termésmöbbletet

biztosít. Kérjen saját érdekében mielőbb közelebbi ismertetést, számtalan hiteles szakvéleményt, árajánlatot, melyekkel szívesen szolgál az:

BUDAPEST-KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR
Bosányi, Schietrumpf és Társa.

1642/1908. v. sz.

Arverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Stryi cs. és kir. járásbíró C 1 481.7.9/908. számú végzése által Bleiberg Herman végrehajtató javára 57 K. 50 f. tőkekövetelés és járuléka erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 620 K-ra becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a beregszászi kir. járásbíró V. 1291.2/1908. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Beregszászban alperesnél leendő eszközlésére **1908. év november hó 30. napjának délután 3/4 10 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérők készpénzfizetés mellett becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívhatnak mindazok, kik az elárverendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél, vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Beregszászban, 1908. okt. hó 31.

Schuller, kir. bír. végrehajtó

1780/908. v. sz.

Arverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a beregszászi kir. törvényszék 14090/1908. számú végzése által Lichtenstein Adolfné végrehajtató javára 186 kor. tőkekövetelés és járuléka erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglalt és 720 koronára becsült lovak, kocsiszerszámból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a beregszászi kir. járásbíró V. 1026.2/1908. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis Nagybányában alperesnél leendő eszközlésére **1908. év november hó 25-én délután 2 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérők készpénzfizetés mellett becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívhatnak mindazok, kik az elárverendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél, vagy írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Beregszászban, 1908. okt. 31.

Schuller, kir. bír. végrehajtó.

A beregszászi kir. törvényszék, mint tkvi hatóságtól.

9051/1908. tkvsz.

Arverési hirdetés kivonat.

A beregszászi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Beregszászi kereskedelmi és iparbank végrehajtónak Kis Ágnes végrehajtást szenvedett ellen 6000 kor s jár iránt folytatott ügyében a beregszászi kir. törvényszék területén levő beregszászi 1684. sz. jkv. 701 hrsz. ingatlanra 1440 kor. kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb jelzett ingatlanok az **1909. évi január hó 11-ik napjának d. e. 10 órákor** alantírott kir. törvényszék árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árnak $\frac{3}{4}$ -ed részén alul is el nem adhat.

Árverelni szándékozók az árverési feltetelekben elsoroltak kivételével tartoznak az ingatlan kiküldési árának 20%-át készpénzben, vagy óvadékképesnek nyilvánított érték-papírban a kiküldött kezéhez bánatpénzül letenni, esetleg az 1881. LX. t.-c. 170. §. értelmében a bánatpénznek bírói letétbe helyezését igazoló elismervényt a kiküldöttnek átadni és abban az esetben, ha az ingatlanokért a kiküldési árnál többet ígérnek a többletnek 20%-át azonnal pótolni, különben ígérteik figyelembe nem jön a vevőnek a következő legtöbbet ígérő fog tekintetni.

Beregszász, 1908. november hó 2.

Szilágyi, kir. tvszki bír.

696/1908. végrh. sz.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a beregszászi kir. törvényszéknek 1908. évi 21142. váltószámú végzése következtében Dr. Fuchs Mór ügyvéd által képviselt Fried és Korach beregszászi cég javára 1517 K 42 f. s jár. erejéig 1908. évi szept. hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1997 koronára becsült következő ingóságok, szarvasmarhák, lovak, szekerek és tűzifa nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a mezőkaszonyi kir. járásbíró V. 425.2/1908. sz. számú végzése folytán 1517 korona 42 fil. tőkekövetelés, ennek 1908. évi aug. hó 15. napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltódíj és eddig összesen 183 k. 50 f.-ben bíróság megállapított költségek erejéig Barabásban adósok lakásán leendő megtartására **1908. évi november 26. napjának d. e. 10 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérők szűkreig esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Mezőkaszony, 1908. nov. 13.

Lévy Elemér, kir. bír. végrehajtó.

Patkányirtást

3 nap alatt jótállás mellett elvállal

Bóth Károly Mezőkaszony.

Olcsó fa eladás.

A gáti erdőben termelt fa kapható Beregszászban a Friedländer-féle udvar (Bocskay utca 72. szám) erdei ölenként házhoz szállítva:

Gyertyánta hasab 32 K

„ gömbölyü 28 „

Tölgyfa hasab 28 „

„ gömbölyü 24 „

A dr. Schmidt G. főorvos és physikus által feltalált híres

f ü l o l a j

megszüntet gyorsan és alaposan időközi süketiséget, fülfolyást, fülzugást és nagyothallást még idült esetekben is. Kapható a 2 frt. palackban használati utasítással

Grósz Nagy Ferencz, gyógyszerész, Debreczen

Kossuth-utca 8. szám

A mosás akár a táncz,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használ,
Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana
csodálatos, hathatós tisztítóerejét saját szerű előállításának és a legjobb nyersanyagok leggondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
kíméli a kezeket és a fehérműt!
Megtakarít fáradságot és veszélyeséget!
Megtakarít pénzt, időt és munkát!
Tisztasága **30.000 koronával** szavatoltatik.

HIRDETÉSEK

**jutányos árban
felvételnek**

Engel Jenő könyv- és papirkereskedésében

„ANGYAL” gyöngyvirág-crém.

Hozzávaló szappan ára 1 korona.

„ANGYAL” GYÖNGYVIRÁG-CRÉME

Kapható: Reichard Jenő

„Angyal” gyugszertára, Beregszász (Bocskai-utca.)

„ANGYAL” gyöngyvirág-crém.

Gyöngyvirág hölgypor ára 1 kor.

Szeplőt, májfoltot

es mindennemű arctisztatlanságot pár nap alatt eltüntet az

a bőrnek fehér, üde színt kölcsönöz.

